

לימוד והנצחה לעילוי נשמות שלמה וישי קרויזר ז"ל
אחים יקרים ואהובים אשר עלו יחדיו בסערה לגנזי מרומים
מתוך אתר שי לשי"י : shayleshay.co.il

פרשת נח — מי נח

בהפטרת פרשת נח נאמר: "כי מי נח זאת לי, אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי מֵעֵבֶר מִי נח עוד על הָאָרֶץ, כִּן נִשְׁבַּעְתִּי מִקֶּצֶף עֶלְזָף וּמִגֶּזֶר בְּדָ" (ישעיהו נד ט). הנביא משווה כאן בין שתי שבועות של הקב"ה שתתקיימנה לעד: השבועה שנשבע ה' שהוא לא יכעס יותר על עם ישראל תתקיים לנצח, ללא הפרה, כמו השבועה שנשבע ה' שלא יהיה עוד מבול.

נשאלת השאלה: למה קורא הנביא ישעיהו למי המבול "מי נח"? מה אשם נח ששמו נקרא על המבול? משיב על כך הזוהר (חלק ג דף טו א), שחטאו של נח הוא שלא ביקש רחמים על בני דורו. כאשר אמר הקב"ה לאברהם שהוא מתכוון להשמיד את אנשי סדום, מיד התחיל אברהם להתפלל להצלתם של אנשי סדום הרשעים. כך גם כאשר רצה הקב"ה להעניש את עם ישראל אחרי חטא העגל וגם אחרי חטא המרגלים, התחיל משה להתפלל ולבקש רחמים על עם ישראל. ואילו נח הגיב בבניית תיבה להציל את עצמו ואת משפחתו, ולא התפלל להצלת בני דורו. לכן נקרא המבול "מי נח" לגנותו של נח, משום שאם הוא היה מתפלל יתכן והמבול היה נמנע.

בספר ישעיהו (ג י) נאמר: "אֲמָרוּ צְדִיק כִּי טוֹב". על פסוק זה שאלו רבותינו במסכת קידושין (מ). וכי יש צדיק טוב ויש צדיק שאינו טוב?! ותשובתם: מי שטוב לשמיים וטוב לבריות נקרא "צדיק טוב", ומי שטוב לשמיים ורע לבריות נקרא "צדיק שאינו טוב".

על תשובת רבותינו שאל ר' חיים מצ'רנוביץ בספרו "באר מים חיים": איך אפשר לתאר אדם שהוא רע לבריות בשם "צדיק"? ואיך בכלל ניתן להגדיר אותו כ"טוב לשמיים"? אם "רע לבריות" היינו שעובר על מצוות שבין אדם לחבירו – הרי גם בעיני ה' הוא רע! "רע לשמיים במאוד מאוד!" ותשובתו: אכן "רע לבריות" איננו כפשוטו. הוא מסביר שישנם שני סוגי צדיקים: יש צדיק שעל אף שהוא מקיים את כל המצוות שבין אדם לחבירו, הוא חושש מפגיעה בעולמו הרוחני, ולכן הוא מסתגר בד' אמותיו ואיננו בא במגע עם הבריות ואיננו מלמדם את דרך ה', מחשש שמא ירד מדרגתו הרוחנית, או שהקדשת הזמן להיטיב לזולת וללמדם נחשבת בעיניו "ביטול תורה". צדיק כזה הוא רק "טוב לשמיים", אבל איננו "טוב ומיטיב לבריות".

ויש צדיק שהוא גם "טוב לבריות", ששליטתו העצמית כה חזקה והוא בטוח בעצמו שהמפגש עם העולם הזה ותאוותיו ותענוגיו לא יביאוהו לידי מכשול. צדיק זה יוצא החוצה למפגש והתחברות עם כל הבריות, מלמד אותם, משפיע עליהם טוב, ומקרב אותם לאביהם שבשמיים.

ארץ ישראל | אמונה | תורת המשפחה | בית המקדש | פרשת שבוע | תנ"ך

לימוד והנצחה לעילוי נשמות שלמה וישי קרויזר ז"ל
 אחים יקרים ואהובים אשר עלו יחדיו בסערה לגנזי מרומים
 מתוך אתר שי לש"י : shayleshay.co.il

בדרך זו מפרש רבי שמואל די אוזידא בפירושו "מדרש שמואל" על מסכת אבות (ב ה) "אם למדת תורה הרבה – אל תחזיק טובה לעצמך" – דהיינו: אל תשאיר את ה"טובה" – התורה שלמדת – רק לעצמך; אלא תשתף, תפיץ ותזכה גם אחרים בה. "כי לכך נוצרת" – כלומר: חובתך לא רק ללמוד אלא גם ללמד אחרים.

שמואל הנביא היה צדיק שהוא "טוב לבריות". כבר בצעירותו נאמר עליו: "וְהַנֶּעֱרָר שְׁמוּאֵל הַלֵּךְ וְגִדְל וְטוֹב גַּם עִם ה' וְגַם עִם אַנְשֵׁים" (שמואל א ב כו), ומדי שנה הוא היה יוצא למסע התחברות: "וְהֵלֵךְ מִדֵּי שָׁנָה בְּשָׁנָה וְסָבַב בֵּית אֵל וְהִגְלִיל וְהַמְצַפָּה, וְשִׁפְט אֶת יִשְׂרָאֵל אֶת כָּל הַמְּקוֹמוֹת הָאֵלֶּה" (שם ז טז). שמואל יצא אל העם כדי להדריך אותם בדרכי ה', לשפוט את ישראל וללמדם תורה. ואכן זכה שמואל להתעלות עד כדי כך שהוא מושווה למשה ואהרון: "מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּכֹהֲנָיו וְשְׁמוּאֵל בְּקָרְאֵי שְׁמוֹ, קָרְאִים אֵל ה' וְהוּא יַעֲנֵם" (תהילים צט, ו).

לעומת זאת, נח שלא התפלל על בני דורו, נקרא המבול על שמו "מי נח".